

Orzeczenie sądu obywatelskiego w sprawie b. min. Miedzińskiego

WARSZAWA, 22.3.

Sąd obywatelski w sprawie b. ministra poczty i telegrafów, posła Bogusława Miedzińskiego ogłosił wczoraj swoje orzeczenie, szeroko umotywowane.

1) B. minister Miedziński mógł początkowo polegać na informacjach podawanych, zarówno co się tyczy charakteru funduszu jak i sposobu wyrachowania się z odnośnych wydatków. Następnie jednak minister Miedziński powinien był zapoznać się z oświadczeniem i źródła z latownym stanem faktycznym i prawnym. Sąd nie skwalifikował za niedbalstwa ostrzej dlatego, że wysłuchawszy w tej mierze wyjaśnień b. ministra Miedzińskiego, uznał za przekonujące motywy, dla których min. Miedziński darzył dyr. Frąckowskiego zupełnym i całkowitem zaufaniem.

2) Znaczną część wydatków zakwestionowanych przez Najwyższą Izbę Kontroli Państwa, zdaje się podpadać pod kategorię wydatków reprezentacyjnych.

W potocznym znaczeniu słowa (przyjęcia w restauracjach z tytułu stosunków urzędowych, składki, bilety na przedstawienia dobroczynne, papierosy reprezentacyjne, artykuły reklamowe w pismach etc.).

Co do tych wydatków, jak okazało się, niema przepisów, ustalających ich zakres. Zarówno sposób wydatkowania, jak i kontrola wydatków z par. 8 opierać się musi o subiektywne wyzyskanie i doświadczenie.

strony wydatkującej i strony kontrolującej.

2) Pozostałe zakwestionowane wydatki (zakreślone w sprawozdaniu Najwyższej Izby Kontroli Państwa, jako zapomogi różnym osobom niewiadomym nazwiska), aczkolwiek nie mogą być zaliczone do reprezentacyjnych, zostały dokonane w związku z potrzebami resortu i dla dobra tegoż. Mogą one być przypisane do zwrotu, nie wymagają jednak oceny sądu obywatelskiego.

Oparta na tych motywach sentencja orzeczenia brzmi:

Uzasadniając powyższe motywy i nie wdając się w ocenę legalności i formalnego uzasadnienia wydatków, skuteczonych przez b. ministra Miedzińskiego z sum 3 8, sąd przyjął, że działał on w dobrej wierze i orzekł jednolicie, że p. Bogusław Miedziński nie uchybił zasadom honoru.

Część druga wyroku dotyczy sprawy budownictwa pocztowego. Sąd wziął pod uwagę brak siłmurowanych w tej kwestii zarzutów przeciw b. min. Miedzińskiemu, podpadających pod kompetencje sądu obywatelskiego i wobec tego nie widział potrzeby sformułowania orzeczenia.

Rozpoczął dziś swe obrady sąd marszałkowski zwołany na żądanie posła d-ra Polakiewicza dla rozważenia zarzutów podniesionych przeciw posłowi Polakiewiczowi w tygodniku „Płocówka”. Skład sądu stanowią: poseł Jan Debski (Piast) jako superabstrakcyjny i postawie: Jankowski (NPR) i Kociński (BB).

Wczorajsze ciagnienie loterii

WARSZAWA, 22.3.

I-sze ciagnienie GŁÓWNE WYGRANE

Z. 50.000 na nr. 31082.
Z. 25.000 na nr. 3504.
Z. 15.000 na nr. 74554.
Z. 5.000 na nr. 23127 28227 159551 205808.
Z. 2.000 na nr. 177565.
Z. 1.000 na nr. 14365 112931 140129.
Z. 1.000 na nr. 12072 12360 19089 76987 111762 121809 133549 139420 184640 184545 188603 190376 193880 208793.
Z. 600 na nr. 2678 6052 10251 16059 36562 39158 49408 58137 62293 67854 77130 93344 96584 126420 136213 144886 146699 167348 157394 186632 192485 201846 209584.
Z. 300 na nr. 587 1583 7905 17349 17492 18551 44993 806 23 53480 57528 58012 58337 65277 69945 71366 72491 73734 73736 75145 77718 78171 86004 88639 89673 94375 96168 99426 103936 105307 107261 110134 110184 115946 119286 120742 121072 122752 122852 127112 127251 130169 131625 134982 138144 139024 140109 148843 150716 152668 154920 157018 158223 160957 161371 163738 164598 169027 168391 169935 170411 172814 176391 177151 178386 185343 186203 190521 191285 193293 199096 195133 201701 205248 205994 206092 207018 207837 209973.

STAWKI

74 348 844 911 1353 610 46 744 921
2030 563 923 3357 546 71 95 688 4021
164 380 458 633 44 915 8070 147 250 603
732 6049 336 610 12 7377 615 733 55
974 8057 90 927 9017 43 197 225 84 525 958
10381 404 96 735 854 57 949 11018
154 276 550 852 987 12043 112 421 80
970 92 13038 253 896 14555 61 41 752
990 15048 375 475 977 96 99 16075 138
44 56 250 74 413 41 76 611 921 17270
18150 242 468 988 19884 905.
20281 80 249 53 784 931 48 21104 46
80 82 258 84 861 22007 63 194 276 338
417 32 23437 74 713 60 24413 609 74
25401 56 516 629 41 26061 691 737
27197 545 893 26334 29043 272 714 55 881 79
30295 548 839 31226 48 446 525 89
32144 211 530 31 620 851 79 33033 63
142 219 315 428 672 708 948 24013 331
40 448 605 35076 148 332 427 92 780
88 36781 37377 523 25 48 94 739 852
38031 360 786 39088 504 75 656
40188 473 928 61 41078 473 703 818
42187 365 550 79 813 914 39 43047 467
44013 117 18 554 630 45109 33 576 645
46222 424 645 50 47080 716 48047 149
812 50 88 49274 412 521 73 691
50021 105 213 304 43 633 52 872 952
51070 114 96 499 568 652 835 82452 519
64 875 53016 88 129 92 748 822 952
54226 347 71 574 890 977 55179 845
502 45 98 786 817 57 969 56052 131 48
84 204 513 647 807 61 57290 453 564
771 922 58383 569 882 998 59080 203
31 348 435 48 687 748 62.

60264 586 725 29 947 63 61036 108
434 916 62100 20 390 800 70 63102 63
335 86 452 832 64219 93 297 557 733
904 65192 267 506 911 98 66086 205 328
67371 795 68199 327 696 749 92 69026
60 175 390 563 661 719
70020 120 261 83 334 47 875 71089
146 200 54 318 66 457 553 65 773 89
919 88 72030 133 210 83 878 86 801 66
962 73348 783 94 74070 256 554 828 920
75629 55 734 917 76552 709 13 47 987
77182 949 78000 521 623 764 79205 313
445 770 899
80147 72 214 35 76 817 94 81261 87
812 931 47 82011 453 656 58 83011 29
160 92 211 322 89 628 52 64 84007
241 762 63 85094 209 65 285 530 914
86015 137 272 506 87048 107 338 52 407
732 38 917 92 88434 605 13 743 90 802
89041 338 794 869
90051 72 167 224 684 731 54 91055
314 781 861 911 92097 258 510 93024
193 452 727 60 94100 266 397 807 26
76 91 676 813 96133 290 96028 39 46
280 845 684 97260 379 420 761 98318
66 627 706 99039 21 75 262 68
100071 76 547 95 101475 586 764 900
102145 250 544 644 724 103245 48 58
93 383 699 104087 329 442 663 776
105001 25 68 289 568 601 25 49 812 966
106068 264 345 483 539 869 107770 819
70 108141 259 94 525 693 818 77 997
109182 439 48 367 796 983
110019 211 52 54 57 313 465 701 809
111024 12011 241 499 862 668 707
113839 807 64 114040 77 761 831 901
115249 303 98 788 915 52 116496 908
117074 301 579 600 813 78 118 344 993
784 119554 634 61 723 857 994
120258 69 544 707 821 71 79 932
121306 44 122030 47 493 570 123000 80
179 360 451 555 78 700 124250 432 52
500 42 93 795 811 28 125077 385 553
66 126104 5 63 363 78 422 61 523 792
127045 305 580 92 87 966 82 128124 270
412 577 781 523 129263 761 62 919
130181 393 407 545 638 131415 47
826 24 991 98 132255 88 593 880
133130 373 419 567 670 77 720 876
90 920 134011 23 72 154 348 54 607
949 135091 327 428 560 84 747
136372 441 44 90 754 90 809 931
137140 570 886 64 138110 218 391
466 569 76 800 41 139025 385 525
41 677.
140300 32 71 565 68 776 77 846 141180
283 854 513 867 922 142082 864 74 922
143198 339 77 542 43 909 48 50 144008
98 700 34 814 145195 326 89 409 617
95 703 146141 336 401 15 546 774 996
147288 353 83 446 664 96 814 915 148014

39 75 126 47 206 773 800 56 982 149310
22 460 73 690
150004 458 566 76 631 823 151038
507 676 845 972 152222 497 908 60 856
988 153291 339 580 685 819 970 154004
17 147 74 312 405 681 726 35 36 155253
975 156009 44 294 330 452 805 968
157165 254 354 453 579 635 715 947
158063 159 221 56 70 391 426 74 81 514
39 91 727 159141 550 719 82 967.
160120 446 696 885 98 921 161034 762
917 79 162193 257 543 99 683 738 74 830
163007 42 257 73 480 941 164096 232
345 671 721 93 165121 244 78 510 88 607
753 835 166181 340 538 886 998 167152
317 403 545 612 723 814 168243 63 317
60 583 686 730 941 169019 88 156 230
466 581 817 26 65 904 49
170112 83 241 529 38 82 687 94 897
955 171157 259 71 462 72 649 812 59
172010 292 348 68 412 31 70 738 839
84 931 173099 179 85 327 620 861 174000
209 311 550 773 832 98 175079 132 251
78 507 886 176077 112 328 88 501 963
177048 87 165 444 614 84 766 178400
70 519 706 179087 109 16 76 92 269 498
754 980 95.
180035 63 121 30 335 625 32 773
181024 302 46 63 442 513 705 49 182013
235 62 413 31 35 687 822 86 909 183018
589 446 707 990 184070 161 65 876 604
49 854 185092 150 58 308 475 560 65
638 56 750 74 871 186097 247 833 973
187471 521 66 624 702 887 188007 65
107 278 99 436 619 73 788 906 27 189008
26 142 64 89 353 445 569.
190136 372 622 30 41 851 971 77 87
192123 411 19 31 82 506 605 66 96 763
923 192025 222 43 568 698 193129 59
31 697 99 791 836 194010 165 262 84
550 886 195042 43 105 333 40 58 70 73
761 811 47 901 196003 27 74 227 73 357
83 53 595 727 868 980 197120 296 416
66 795 198004 15 269 352 552 199256
63 397 487 596 618 774 843 80.
200021 138 202 336 68 892 952 71
201514 880 946 202038 177 473 618
768 950 203343 81 423 521 45 682 811
28 204362 596 814 205219 455 56 66
699 864 206195 543 86 95 612 766
887 925 207076 329 487 735 58 843
997 208059 277 666 732 209098 129
300 533 817 67 77 934.

II-gie ciagnienie GŁÓWNE WYGRANE

Z. 5.000 na nr. 111739 145313
Z. 2.000 na nr. 128667
Z. 1.000 na nr. 34572 197774
Z. 1.000 na nr. 2635 37196 88691
63034 78049 84905 88113 121664 127901
129340 137842 141486 143998 181177
208538
Z. 600 na nr. 8300 16359 28963
44765 49650 78065 98500 102921 103490
107474 109919 154031 156582 161691
182608 186931
Z. 300 na nr. 10899 26361 26398
32517 34542 36999 38142 38990 43387
58100 61938 61984 63392 65412 74668
75567 78119 84169 85627 86571 87508
90988 92217 97730 97856 98179 99680
101564 106294 106940 107078 109030
109413 112490 116334 117638 119393
121308 121821 122923 123107 123908
137533 137626 139406 139809 146814
147108 149283 149904 150683 153998
15769 154823 155810 159452 160777
162417 163673 168853 171846 177097
178063 180641 182373 191603 196098
196796 201496 206300 206939 208406

STAWKI

905 1086 225 839 2245 403 589 812
23 941 3041 56 284 476 94 741 833 4186
383 426 694 865 5058 526 602 86 850
6097 326 781 854 917 38 7347 561 771
78 867 940 59 8424 823 9483.
10241 325 79 11029 79 144 68 302 431
608 81 740 12117 392 930 13017 159 364
476 661 97 14141 328 79 672 905 39 98
15081 287 335 507 664 771 881 16041
219 589 1742 237 18011 33 182 426 891
902 19220 348 74 579 94 808.
200306 156 282 317 47 429 937 58
21635 721 837 68 980 22052 260 73 660
66 971 76 23238 71 471 587 896 24173

PARYŻ, 22.3. Podczas prac przy budowie pomnika poległych we Francji żołnierzy amerykańskich w pobliżu Bar le Duc natrafiono na szczątki zamku obronnego Ootfryda z Bouillon. wodza pierwszej wyprawy krzyżowej.

424 849 977 25173 242 71 466 512 76
703 9 21 22 31 28826 80 803 18 65 27010
72 168 325 97 741 28242 451 75 673
827 29079 121 496 630 50.
30142 206 316 432 590 89 639 990
31048 206 37 82 400 78 585 32194 418
730 24 33107 296 531 42 630 87 827 34024
248 660 35343 472 706 801 36113 354
648 835 85 909 37020 71 194 207 77 346
723 39 69 38056 85 173 83 763 39154
335 405 980.
40191 369 808 985 41085 710 62 918
42662 104 283 43 73 271 315 70 433 73
81 543 631 916 87 43002 9 578 44017
558 625 777 804 922 45070 114 95 295
812 857 58 40 46018 440 626 54 47027
169 331 551 895 971 48324 447 65 855
93 653 721 914 49452 618 711 61 880.
50290 515 89 886 51236 75 442 773
813 52021 652 817 49 53310 460 530 633
97 867 910 54015 93 119 477 549 690
742 55082 250 789.
56161 66 276 355 495 57085 111 293 459
618 734 95 875 963 58064 505 87 92 99
678 733 50 59008 15 232 378 627 84 886
937 60054 314 430 799 61157 78 235 622
881 62015 91 236 768 63125 599 792 888
64182 273 642 94 750 597 65022 53 98
276 369 680 66423 808 69 67287 411 559
611 980 68356 488 569 705 19 69139 451
848 929.
70000 300 699 71001 188 277 308 546
72018 132 92 352 497 599 734 52 98 850
73404 317 33 738 874 75 74143 267 444
523 38 80 855 36 6 75077 80 253 484
76227 42 453 893 708 980 77076 113 40
56 303 31 47 630 82 808 98 787 78124
97 549 942 72223 96 419 906.
80095 202 833 845 81063 144 99 326
454 689 749 982 82132 230 712 83087 273
505 604 12 68 873 911.
84081 364 423 75 956 85011 223
86 455 553 69 623 963 86007 115
89 87077 182 255 73 573 69 710 841
88044 72 95 384 89512 628 759 90119
206 390 621 69 811 88 91244 94 301
654 731 92076 105 62 72 506 718 54
73 801 81 93515 88 654 69 863 94027
172 228 590 653 778 98028 413 98
960015 210 972 97186 346 50 87 99
99 530 610 20 41 875 98353 98509
688 752 78 924 100055 150 204 60
305 569 635 99 101060 294 419 90
517 713 86 876 102094 229 356 491
98 576 612 45 742 916 103071 614
889 941 104221 36 418 614 21 930
74 93 105842 96 106179 334 457 85
502 67 615 107577 693 784 965
108064 143 284 407 109171 385 722
110192 401 900 9 16 94 111504 838
96 981.
112008 618 719 806 985 113106 71
674 114248 83 393 415 671 929 75
115093 337 524 636 708 17 885 116099
286 388 72 573 629 39 70 89 863
117079 404 33 513 63 118413 726 828
119185 298 365 993.
120090 136 320 73 87 473 624 869
915 121207 47 635 79 84 802 933
122125 337 43 54 97 706 934 71
123046 302 51 530 635 92 862 123408
298 438 86 760 125007 87 533 709
24 961 126117 699 920 127166 83
480 737 997 128099 59 176 320 541
664 129260 622 56 802.
130250 379 83 888 131045 229
344 441 591 851 132238 39 71 564
780 918 133006 102 431 971 134153
222 407 24 784 857 87 135496 556
85 609 136281 97 411 22 696 347
137037 186 98 245 862 968 138083
104 20 50 315

Skazanie wywrotowej trójki.

Po dwudniowych rozprawach zakończył się w Sądzie Okręgowym w Białymstoku proces przeciwko 24-letniej Racheli Zelmanowicz, 36-letniemu Aleksandrowi Dzierewianko i 19-letniemu Tewelowi Lwowi, o skarżonym z art. 102 cz. 1 i 100 K. K.

Akt oskarżenia zarzuca podstępny należenie do Komunistycznej Partii Zachodniej Białorusi, przyczem Zelmanowicz i Dzierewianko kierowali poszczególnymi organizacjami partii, a Lew przewoził literaturę komunistyczną.

W początku czerwca 1929 r. policja białostocka zaobserwowała wzmożoną działalność komunistyczną. Ustalono wówczas, że centralny komitet przysłał do Białegostoku emisariuszkę, używającą pseudonimu partyjnego „Rywkę”, która posługiwała się fałszywym dowodem osobistym i przywiozła bibułę dla komitetów rejonowych. „Rywkę” została wyznaczona przez centralny komitet na sekretarkę miejskiego komitetu K. P. Z. B. w Białymstoku. W tymże czasie centralny komitet delegował do Białegostoku swego instruktora objazdowego, który przywiózł pieniądze dla organizacji białostockich.

Około 10 czerwca 1929 r. otrzymano wiadomość, że z Białegostoku będzie wysyłana bibuła

do komitetów rejonowych. Obserwacja na kolei doprowadziła 11 czerwca do ujęcia na dworcu Tewela Lwa, przy którym znaleziono paczkę, zawierającą 111.373 sztuki odcisków komunistycznych w językach polskim, białoruskim, rosyjskim i żydowskim.

Następnie udało się również zaarrestować Rachelę Zelmanowicz i Aleksandra Dzierewianko. Dzierewianko został już poprzednio skazany przez Sąd Okręgowy w Wilnie w r. 1926 na półtora roku twierdzy. Przed rozpoznaniem jego sprawy w Sądzie Apelacyjnym został wypuszczony na wolność, korzystając z czego zbiegł do Rosji i pracował w mińskim G.P.U. Następnie został wysłany do Polski i odbył karę z wyroku Sądu Okręgowego w Grodnie.

Po przeprowadzeniu rozprawy Sąd w składzie przewodniczącego sędziego Rybaltowskiego i sędziów-wotantów Danilewicz i Szadurskiego skazał Zelmanowicz na 6 lat ciężkiego więzienia, Lwa na 6 lat i Dzierewianko na 4 lata ciężkiego więzienia.

Na żądanie prok. Majewskiego zaarrestowano Dzierewiankę, który znajdował się na wolnej stopie. Obrońcami byli adw. Frenkel z Warszawy i Tillemann z Białegostoku.

Rekolekcje w gimnazjach męskich.

We wtorek 25 b. m. o godz. 4 pp. rozpoczynają się rekolekcje w państwowych gimnaz-

jach męskich. W czwartek 27-go odbędzie się spowiedź, w piątek zaś komunia św.

Lepiej zabezpieczać mieszkania.

Złodzieje za pomocą podróbnego klucza dostali się do skradli 250 zł. w gotówce oraz mieszkania Antoniego Karpi-

skiego (św. Rocha 4), skąd garderobę na ogólną sumę 470 zł.

ODDZIAŁY PRZEDST. FABRYCZNE:

POZNAŃ
ul. Dąbrowskiego 7
KRAKÓW
ul. Wileńska 12
LWÓW
Pasaż Mikołowska
ŁÓDŹ
Piotrkowska 175
KATOWICE
ul. Piłsudskiego 10
BYDGOSZCZ
Gdańska 152
BIELSKO
Firma „Strima”
LUBLIN
Kościelecki 2
BIAŁYSTOK
Hotel Ritz
CZĘSTOCHOWA
Kościelecki 13
WŁOCŁAWEK
Hotel Victoria
KUTNO
Narutowicza 127
GDAŃSK
Vorstadt. Grab. 49



Najwytwórciejszy
Samochód
Sportowo-Turystyczny

WYŁĄCZNA SPRZEDAŻ:
TOWARZ. BUDOWY I SPRZED. SAMOCHODÓW
CENTRALA — Warszawa — Wierszowska 6
BIURO SPRZEDAŻY — Trębacka 11 — Tel. 9.86.



Jakże często

wskutek użycia lichego termometru mylimy się w rozpoznaniu choroby, bądź przesadzamy w objawach zaniepokojenia, bądź lekceważymy niedomagania, co pociąga za sobą nieobliczalne następstwa. Nie powinniśmy przeto szczenić na kupno prawdziwie dobrego i czułego termometru jakim wedle opinii pp. lekarzy jest termometr „KRAMERA”.

Dr. L. K.

Budowa pomnika ku czci poległych żołnierzy 42 p. p.

Jak się dowiadujemy, komitet budowy pomnika ku czci poległych żołnierzy 42 p. p. zebrał już na ten cel około 20-ty-

sięcy złotych. Jest to jednak suma niewystarczająca, gdyż kosztorys budowy pomnika wynosi około 50.000 zł.

Inspektorat okręgowy Z. U. P. U.

Zakład ubezpieczeń pracowniczych umysłowych otworzył inspektorat okręgowy w Białymstoku przy ulicy Warszawskiej 4.

Inspektorat okręgowy w Białymstoku obejmuje całe województwo białostockie.

Inspektor okręgowy p. Władysław Tomaszewski przyjmuje interesantów we wtorki, środy, czwartki i piątki w godzinach 8 i pół—10 rano oraz w soboty w godz. 9—12.

Księgarnia Nauczycielska w Białymstoku podczas Taniego Tygodnia Książki 20-29 marca

poleca do nabycia po cenach znacznie zniżonych duży wybór książek z różnych działów.

Na budowę Domu Ludowego im. Marszałka Piłsudskiego.

Celem zasilenia funduszy na budowę Domu Ludowego im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Białymstoku dziś od-

będzie się kwista uliczna. Niech każdy dorzuci grosz — a piękna idea zostanie zrealizowana.

„APOLLO” DZIŚ PO POPÓŁ. CENY od 11 do 300 od 60 groszy

ŁÓDŹ PODWODNA S. 44.

Dramat dla młodzieży, których przyjaźń złamała Hetara zdeprawowana i rozpustna.

„MODERN” Dziś od 11 — 3 pop. Ceny od 75 groszy

wspaniały polski film

GRZESZNA MIŁOŚĆ

w rolach głównych: królowa polskiego filmu

JADWIGA SMOSARSKA

Miss Polonia na rok 1930

ZOFJA BATYCKA

Tadeusz Wesolowski

Chcesz otrzymać posadę? Musisz ukończyć kursy fachowe korespondencyjnie, prof. Sekulowicz, Warszawa, Żerawia 42-b Kursy wyuczą listownie buchalterii, rachunkowości kupieckiej, korespondencji handlowej, stenografii, nauki handlu, prawa, kaligrafii, planu na maszynach, towaroznawstwa, angielskiego, francuskiego, niemieckiego, pisowni oraz gramatyki polskiej. Po ukończeniu swych dectwa. Żądajcie prospektów.

Zdolni agenci losowi zarabiają miesięcznie do 2000 zł. przy sprzedaży obli gasyj państwowych na raty. Phumy najwyższą prowizję. Zdolnym stałą gaść. patent, kosztu podróży. Początkujących pouczamy. Zgłoszenia: Bank Ludowy Stanisławów.

20 zł. dziennie 2-3 godziny przyjemnej i nie uciążliwej pracy domowej. Zapewniali W.P. pod gwarancją powyższy zarobek. Stanowczo uczciwa propozycja. Wystarczy pocztówka z adresem W.P. Firma „Carbon” Gdynia.

Two „Alum” Sienkiewicza 46 poszukuje uczciwych i zdolnych agentów na woj. Białost. dla wyd. aluminiowego. Zgłoszenia z dokumentami wieczorem 5-7.

Silnie pomniejszone.

Wielkość naturalna tomu 25×18 cm.



WIELKA POWSZECHNA ENCYKLOPEDIA

WYDAWNICTWA „GUTENBERGA”

Przy współpracy szeregu znanych polskich sił fachowych i uczonych jest treść ta tak opracowana że nawet najtrudniejsze problemy stają się dla każdego łatwo zrozumiałe. Po raz pierwszy pojawiła się polska Encyklopedia, która przez swoją dokładność i wyczerpujący materiał, jest doskonałą tak w najdrobniejszych szczegółach, jak i w całości.

Dzieła tego nie powinno braknąć w żadnym polskim domu.

Około 42.000 m.

Okolo 18.000

wierzy treści odpowie Wam na wszystkie, czego tylko wiedzieć pragniecie.

pięknych ilustracji w treści, wielobarwne plany i mapy czynią treść zajmującą, dostępną i przesylną, jako też żywą i piękną.

KADZY TOM ZAWIERA 320 STRON, prócz wielu ilustracji, i jest pięknie i mocno oprawiony w angieliskie zielone płótno z pięknie wytłoczonym złotym tytułem. Papier, druk, oprawa i t. d. wszystko pierwszorzędne, tak, że dzieło to jest ozdobą każdego kulturalnego domu, wykonanie zaś tak trwałe, jak tego wymaga dzieło, przeznaczone do codziennego użytku.

TO JEDYNE W SWOIM RODZAJU ARCYDZIEŁO, które pojawi się w około 16-tu tomach

za tylko 14 zł.

ed tomu wychodzącego z druku co dwa miesiące.

Pierwszych pięć tomów już się pojawiło.

Przez wydanie Encyklopedii Wydawnictwa „Guttenberga” odcięła współpracę duńsko-polską nowy triumf.

Zwróciwszy się do szeregu znanych polskich osobistości z prośbą o ocenę naszej Encyklopedii. Ocenę tę znajdzie każdy w naszym pięknym prospekcie, w którym ponadto podajemy dokładne objaśnienia o wszystkim, co dotyczy

WIELKIEJ POWSZECHNEJ ENCYKLOPEDII

Wydawnictwa „Guttenberga” Kraków, ul. Dunajewskiego 2.

Po wypełnieniu i nadesłaniu nam tego kuponu otrzyma każdy, bezpłatnie i bez jakichkolwiek zobowiązań ze swej strony, nasz piękny prospekt Encyklopedii Wydawnictwa „Guttenberga”

Nadesłajcie jeszcze dzisiaj ten kupon

Do Wydawnictwa „Guttenberga” w Krakowie

Proszę o nadesłanie mi bezpłatnie i bez jakiegokolwiek mojego zobowiązania osobnego prospektu Wielkiej Encyklopedii Wydawnictwa „Guttenberga”.

Imię i nazwisko

Adres

Kupon Nr. 414.

WINIANKI
LIKIER

WINKELHAUSEN
ZAKŁADY PRZEMYSŁOWE WINKELHAUSEN T.A. STAROGARD-POMORZE ZAŁ. 1846

RUMY
ARAKI

Polscy artyści-graficy na drodze rasowej sztuki

Trzecia wystawa „Rytu” w Warszawie

Trzecia z rzędu wystawa „Rytu” chlubnie świadczy o żywotności grupy artystów, złączonych wspólnym umiłowaniem pracy w drzewie, materiale trudnym, bo przedstawiającym ograniczoną



BEETHOVEN — wspaniały drzeworyt prof. Skoczylasa.



ORACZ — Tadeusza Kulskiego.



CZORSZTYN — drzeworyt Bogdan Krasnodębski.



WIDOK Z KATOWIC — Janina Konarska.



SKOCZNA NARCZIARSKA — Janina Konarska.

skale możliwości, szlachetnym, bo zmuszającym artystę do ciągłego doskonalenia się, do przezwycięzania formy. Kto wie, czy drzeworyt polski nie stanie się w przyszłości równo swolna postać wypowiedzi, a nie ducha rasy, jak sztych angielski lub akwaforta francuska.

NA MIEJSCU POMNIKA WILHELM II
fabryka na czele
Marszałka Piłsudskiego

Z Poznania donoszą, że nieznani fundatorowie położyli przed gmachem D.O.K. na miejscu, gdzie dawniej stał pomnik Wilhelma I, biały tablicę marmurową, wielkości 1 metra kwadr., z napisem: „Twórcy Niepodległości — Włodźwi Narodowemu — Marszałkowi Józefowi Piłsudskiemu”



SPICHRZE W KAZIMIERZU — drzeworyt prof. Wł. Skoczylasa.

polski samolot pasażerski

Sześcioosobowy „Lublin R. XI” konstrukcji inż. Jerzego Rudlickiego



Wielkim sukcesem dla polskiego lotnictwa, które w ciągu ostatnich lat wysunęło się na jedno z pierwszych miejsc w zdobyciu błękitnych szlaków.

Wielki ten sukces mamy do zawdzięczenia nie tylko bohaterom-pilotom, ale w znacznej mierze i ścisłej współpracy z konstruktorami lotniczymi, którzy w cichy laboratoriach fabrycznych i pracowni, tworzą polskie typy płatowców, coraz to lepsze, coraz bardziej udoskonalone, umożliwiając w ten sposób polski przemysł lotniczy od zagranicy.

Zaledwie przed paru miesiącami młody konstruktor państwowych Zakładów lotniczych inżynier Zygmunt Puławski zbudował swój „P. I”.

sąsiedzi samolotów lądowych.

Zaledwie w parę tygodni później konstruktorzy tych samych państwowych Zakładów lotniczych inż. Dąbrowski i inż. Kot zbudowali najbardziej zaawansowany samolot turystyczny, dwuosobowy, a już inna fabryka samolotów, „Piasek i Łaskiewicz” w Lublinie, dokonywa ostatecznych prób z nowym samolotem pasażerskim, konstrukcją inż. Jerzego Rudlickiego.

Jest to samolot „Lublin R. XI”, sześciuosobowy, przeznaczony do komunikacji pocztowo-pasażerskiej na krótszych liniach.

Inż. Rudlicki ma już dla lotnictwa polskiego zasłużoną przeszłość. Jego konstrukcją jest doskonały płatowiec bombardowy „Lublin R. 8” przerobiony następnie z niego 10-osobowy samolot pasażerski „Lublin R. 9” oraz

stymy „Lublin R. X”, dwuosobowa maszyna łącznikowo-turystyczna, na której szel wydział techniczny w departamencie

lotnictwa, major Wacław Makowski, dokonał w sierpniu ub. roku wspaniałego przelotu na trasie Poznań — Barcelona — Paryż — Warszawa.

Przy opracowywaniu projektu samolotu

„Lublin R. XI”

inż. Rudlicki kierował się, nie tylko wymaganiami stawianymi obecnie lotnictwu komunikacyjnemu, ale brał również pod uwagę krajowe

środki techniczne i materiałowe.

To też nowy samolot lubelski jest bardzo tani w produkcji seryjnej, co wypływa z jego niezwykle prostej konstrukcji.

Jako materiałów podstawowych do budowy użyto surowców wyłączenie krajowych, które znajdują się na rynku w dowolnej ilości, a mianowicie drzewa sosnowego i świerkowego, dyktu brzozy i

sklejki z drewna krajowego.

„Lublin R. XI” posiada doskonałą

stabilność w locie,

zapewniającą pełne bezpieczeństwo podróży. Kabina, wykonana z aluminium, przypomina zupełnie wnętrze nowoczesnego luksusowego samochodu.

Nowy ten samolot jest górnopłatem, co pozwala pasażerom na swobodne obserwowanie krajobrazu, a na co obecnie konstruktorzy lotniczy kładą wielki nacisk. W skrzydle wmontowano zbiornik do benzyny na

6 godzin lotu.

Także sam zbiornik zawierający benzynę na 3 i pół godzin lotu znajduje się pod siedzeniem pilota. Zaś niżej tego zbiornika umieszczono na pod siedzeniem

worki z piętrem,

zaopatrzone w spadochrony, które mogą być w locie zrzucone.

Silnik odgródzony jest od reszty kadłuba podwójną ścianą ognio- i przegródą szkieletową, co umożliwia zapalenie się płatowca, a nie wybuch silnika.

Kabina pasażerów

posiada wentylatory i specjalne urządzenie do ogrzewania gazami podczas zimy.

„Lublin R. XI” zaopatrzony jest w silnik 220-konny Wright’a. Szybkość jego maksymalna wynosi 210 kilometrów na godzinę, normalna zaś szybkość podróżna około 188 km. na godz.

Jest więc jednym z szybszych samolotów pasażerskich. Zasięg płatowca wynosi około 900 km.

Natychmiast po ukończeniu prób, samolot ten oddany zostanie do użytku polskiemu lotnictwu „Lot”, gdzie zastąpi wycieczkowe powoły „Junkersy”.

J. Wł.

Od sklepienia materiałów sportowych do największej wytwórni samochodów

Nowojorski „Times” zamieszcza następującą notatkę o nowym ambasadorze Stanów Zjednoczonych w Polsce p. John N. Willys:

„Nowy ambasador w roku 1899 posiadał w miasteczku Elmira (N. Jork.) mały sklepik materiałów sportowych. Pewnego razu zobaczył on po raz pierwszy samochód. Były to wówczas pierwsze w ogóle samochody na świecie. Dla młodego Willysa ten powóz bez konia nie był jednak czymś śmiesznym, jak dla jego sąsiadów. Dla niego była to inspiracja.

Od bicykliów przerzucił się do samochodów i wykupił firmę Toledo Pope Co., największą fabrykę samochodów w Stanach Zjednoczonych.

Majątek jego oceniano na kilkadziesiąt milionów dolarów.

W r. 1917 oliarował rządowi Stanów Zjednoczonych w podarunku swój prywatny jacht, wart miliona dolarów.

„Lublin R. XI” posiada doskonałą

stabilność w locie,

zapewniającą pełne bezpieczeństwo podróży. Kabina, wykonana z aluminium, przypomina zupełnie wnętrze nowoczesnego luksusowego samochodu.

Nowy ten samolot jest górnopłatem, co pozwala pasażerom na swobodne obserwowanie krajobrazu, a na co obecnie konstruktorzy lotniczy kładą wielki nacisk. W skrzydle wmontowano zbiornik do benzyny na

6 godzin lotu.

Także sam zbiornik zawierający benzynę na 3 i pół godzin lotu znajduje się pod siedzeniem pilota. Zaś niżej tego zbiornika umieszczono na pod siedzeniem

worki z piętrem,

zaopatrzone w spadochrony, które mogą być w locie zrzucone.

Silnik odgródzony jest od reszty kadłuba podwójną ścianą ognio- i przegródą szkieletową, co umożliwia zapalenie się płatowca, a nie wybuch silnika.

Kabina pasażerów

posiada wentylatory i specjalne urządzenie do ogrzewania gazami podczas zimy.

„Lublin R. XI” zaopatrzony jest w silnik 220-konny Wright’a. Szybkość jego maksymalna wynosi 210 kilometrów na godzinę, normalna zaś szybkość podróżna około 188 km. na godz.

Jest więc jednym z szybszych samolotów pasażerskich. Zasięg płatowca wynosi około 900 km.

Natychmiast po ukończeniu prób, samolot ten oddany zostanie do użytku polskiemu lotnictwu „Lot”, gdzie zastąpi wycieczkowe powoły „Junkersy”.

J. Wł.

Nasze radosne prawo: Niepodległość

Nie „kaprys losu”, „nieszczęśliwy zbieg okoliczności”, czy „niekorzystne położenie geograficzne” pozbawiły Polskę niepodległości i nie przypadek ją przywrócił. Najwyższy już czas rzucić do lamusa rękopisy te niedorzeczne poglądy, nieprawdę dzieł mistycznego mesjanizmu.

Straciliśmy niepodległość z winy naszych przodków, którzy stowili rozbiły i nieświadomione społeczeństwo, a odrzyskaliśmy ją wieloletnim wysiłkiem najlepszych jednostek narodu.

Dwa powstania, dwie klęski bynajmniej nie złamały naszego oporu przeciwko najeźdźcom, uczyniły go tylko bardziej przetrzymać odebrały romantyzm — poetycką pozę

i skierowały w szare ramy niecierpliwej, ciężkiej, pełnej samozaparcia, podziemnej pracy.

Pracę rozpoczynają jednostki, ale z biegiem lat coraz większa część społeczeństwa bierze czynny udział w tym ruchu.

Konspiracyjna ta działalność groziła sili narodu niby lawinę, która przedzieliła, czy później

musi spaść i złamać przemoc zaborców.

Wojna europejska, dając łatwą okazję, wyzwoliła te siły i wyproradziła z ukrycia

Wystarczy skrzesić powydo- bywać dokumenty, ujawnić o-

grom pracy i poświęceń, a wtedy zrozumieły jakimi drogami i kto prowadził nas do wolności, kto z niesłychanym mozołem przygotowywał naród do zwycięstwa zbrojną dłonią po nowe prawo — niepodległość.

„Lublin R. XI” posiada doskonałą

stabilność w locie,

zapewniającą pełne bezpieczeństwo podróży. Kabina, wykonana z aluminium, przypomina zupełnie wnętrze nowoczesnego luksusowego samochodu.

Nowy ten samolot jest górnopłatem, co pozwala pasażerom na swobodne obserwowanie krajobrazu, a na co obecnie konstruktorzy lotniczy kładą wielki nacisk. W skrzydle wmontowano zbiornik do benzyny na

6 godzin lotu.

Także sam zbiornik zawierający benzynę na 3 i pół godzin lotu znajduje się pod siedzeniem pilota. Zaś niżej tego zbiornika umieszczono na pod siedzeniem

worki z piętrem,

zaopatrzone w spadochrony, które mogą być w locie zrzucone.

Silnik odgródzony jest od reszty kadłuba podwójną ścianą ognio- i przegródą szkieletową, co umożliwia zapalenie się płatowca, a nie wybuch silnika.

Kabina pasażerów

posiada wentylatory i specjalne urządzenie do ogrzewania gazami podczas zimy.

„Lublin R. XI” zaopatrzony jest w silnik 220-konny Wright’a. Szybkość jego maksymalna wynosi 210 kilometrów na godzinę, normalna zaś szybkość podróżna około 188 km. na godz.

Jest więc jednym z szybszych samolotów pasażerskich. Zasięg płatowca wynosi około 900 km.

Natychmiast po ukończeniu prób, samolot ten oddany zostanie do użytku polskiemu lotnictwu „Lot”, gdzie zastąpi wycieczkowe powoły „Junkersy”.

J. Wł.

„Lublin R. XI” posiada doskonałą

stabilność w locie,

zapewniającą pełne bezpieczeństwo podróży. Kabina, wykonana z aluminium, przypomina zupełnie wnętrze nowoczesnego luksusowego samochodu.

Nowy ten samolot jest górnopłatem, co pozwala pasażerom na swobodne obserwowanie krajobrazu, a na co obecnie konstruktorzy lotniczy kładą wielki nacisk. W skrzydle wmontowano zbiornik do benzyny na

6 godzin lotu.

Także sam zbiornik zawierający benzynę na 3 i pół godzin lotu znajduje się pod siedzeniem pilota. Zaś niżej tego zbiornika umieszczono na pod siedzeniem

worki z piętrem,

zaopatrzone w spadochrony, które mogą być w locie zrzucone.

Silnik odgródzony jest od reszty kadłuba podwójną ścianą ognio- i przegródą szkieletową, co umożliwia zapalenie się płatowca, a nie wybuch silnika.

Kabina pasażerów

posiada wentylatory i specjalne urządzenie do ogrzewania gazami podczas zimy.

Telefon dzwoni — nikt nie odpowiada ale rozmowa będzie zapisana Wynalazek polskiego inżyniera

— Halo! halo! Czy to pan, panie Eugeniuszu? Halo! Proszę pana! Jeszcze raz zadzwonił! Proszę o długie dzwonek!

— Nikt się nie odzywa, proszę pana — odpowiada z łagodnym spokojem telefonista.

— Jakto nikt się nie odzywa? Ja miałem umówić się w ważnej sprawie finansowej. Ja mu muszę zostawić wiadomość!

— Nie zostawił pan, bo telefon się nie odzywa, pewno nikt nie odpowiada — mówi niezłomna jak stalakty telefonistka.

— Już oddawna czyniono próby w tym kierunku, by przy pomocy aparatów zapisujących głos automatycznie, zostawiać ślady rozmowy telefonicznej, która do skutku z daną osobą z powodu jej nieobecności nie doszła.

Próby nie zawsze były gadowałające, gdyż działanie takich aparatów zbyt uzależnione jest od warunków ubocznych, które niejednokrotnie zniekształcały dźwięki.

Innym pomysłem w tej dziedzinie jest aparat telegraficzny, zastosowany do kabli telefonicznych.

Tego rodzaju aparatem jest aparat „Telefonopis”, wynaleziony i przedstawiony ostatnio w Stowarzyszeniu Inżynierów w Warszawie przez inżyniera B. Szukina.

Wynalazek ten wywołał duże zainteresowanie.

„Telefonopis” jest to aparat zara-

zem i nadawczy i odbiorczy.

Podobnie, jak maszyna do pisania, ma on klawisze.

Trzecią rozmowy telefonicznej nadaje się naciskając klawisze, które powodują dłuższy lub krótszy przebieg prądu — zależnie od litery — przez kable telefoniczne do przełączników aparatu odbiorczego.

Prąd, biegąc przez solenoid, uruchamia rżnię i tarczę drukującą.

W chwili przerwania kontaktu przełącznik przestaje działać, przerywa się przepływ prądu.

Po odbiciu tarczy drukującej przy pomocy sprężyny powraca do normalnego stanu.

„Telefonopis” daje dwie odbitki: odbiorczą i nadawczą, a prędkość pisania obliczona jest na 60—80 liter na minutę.

Wynalazca „Telefonopisu” już opatentował swój wynalazek w Polsce i Niemczech.

Może on mieć doniosłe znaczenie praktyczne nie tylko dla wielkich instytucji, biur, banków, redakcji, lecz i dla osób prywatnych.

—

Balet stylowy



W Paryżu występuje obecnie z wielkim powodzeniem zespół baletowy pod wodzą Lilian Borghezo, wykonujący między innymi piękne tańce stylowe.

—

To go wzięła za głowę!



Para artystów filmowych: Laura i Plante i mąż jej Willy Selter na kalifornijskiej plaży. Zdjęcie nader symboliczne dla wielu małżeństw.

—

Zbiegowie sowieckie w Estonii w uderzeniu przed wrogiem

Z Tallina donoszą, że 47-mil. kolonistów estońskich z pow. Luga przekroczyło potajemnie granicę Estonii. Koloniści ci oświadczają, że włościanie estońscy, którzy udali się do Petersburga, by otrzymać wizę konosza, otrzymali wizę przez władze sowieckie, a nie przez władze estońskie, a raz po wyjeździe z Lugi.

—

Wystawa malarstwa polskiego w Gdańsku

W dniu 27 kwietnia nastąpi otwarcie wystawy malarstwa polskiego w gmachu gdańskiego Muzeum miejskiego, udzielonym przez Senat Wolnego Miasta. W celu zorganizowania wystawy przybył do Gdańska dr. Mieczysław Treter, który jest zarazem komisarzem wystawy sztuki polskiej w Berlinie.

Wystawa malarstwa polskiego

Dla nauki i praktycznego użytku Encyklopedia prawa publicznego

Instytut wydawniczy Biblioteka Polska ukazał światło druk ostatnich zeszytów dwutomowej Encyklopedii podległej prawu publicznego.

W ten sposób prawnicza literatura polska wzbogacona została nowym dziełem, o wartości nieprzemijalnej. Encyklopedia ta, nad której układaniem pracowali uczeni tej miary, co prof. Skoczylasa, nie tylko to, czego

damy od tego rodzaju dzieła. Jest wy-czerpująca, świeża, śródowa, Skupia świetne plóra naukowe, uwzględnia najbardziej aktualne przepisy, wreszcie wydane jest w ozdoby szlachetnej.

Dla prawników, polityków, dziennikarzy, urzędników — zresztą niezastąpiona.

Nowy krwawy dyktator wsi sowieckiej do szaw rekwizycji pól rolnych

Komendant placu w Moskwie Tkałun, został mianowany komisarzem do spraw rekwizycji pól rolnych w komisariacie ludowym gospodarstwa.

Tkałun otrzymał dyktatorskie

pełnomocnictwa i wyjechał na prowincję. Dyktator aprowizacyjny Sowietów rozpoczął swą karierę rewolucyjną w czerezwyczajną odeską, a następnie był adiutantem Dzierżyńskiego.

—

Arystokratyczny niebieski ptak

Duże i małe oszustwa księcia Tomasza

Na prawo i na lewo „nabierał” kogo sie dało: hotele, baletniczki, kelnerów, szoferów, pikolaków i... poważnych przemysłowców

WARSZAWA, 22.3. Aresztowanie ks. Tomasza Lubomirskiego wywołało niebawem poruszenie w sferach towarzyskich stolicy i całego kraju.

Nazwisko Lubomirskich jest jednym z najświetniejszych nazwisk arystokratycznych polskich. Lubomirscy są spokrewnieni z najpierwszymi rodzinami arystokratycznymi w całej Europie. Dlatego też fakt aresztowania ks. Tomasza przybiera rozmiary skandalu o europejskim rozgłosie.

Aresztowany właściciel Pławn na ks. Tomasz Lubomirski odznacza się wybitną, męską urodą.

Bardzo wysoki, lekko pochylony, ciemny szatyn o pięknych oczach i smagłej cerze zwany był „Watażką” z powodu charakteru swej urody, przypominającej słenkiewiczowskiego Bohuna.

Z tą bujną, ukraińską urodą szła w parze wielka flegmatyczność usposobienia i zdecydowane lenistwo.

Tomasz Lubomirski mówi bardzo powolnie, jakby zawsze znużony i zmęczony.

O poziomie etycznym tego arystokratycznego ptaka niebieskiego świadczą wymownie fakty, iż „pożyczka” na wieczne nieoddanie od kobiet, od szoferów, od kelnerów, a nawet od pikolaków...

W jednym ze znanych hoteli warszawskich znajdował się nawet napis: „uprasza się ks. Tomasza Lubomirskiego, aby omiął nasz zakład”.

Każdy dzień ujawnia coraz to nowe szczegóły, odsłaniając w całej pełni postać arystokraty jako niebieskiego ptaka z wszelkimi cechami pospolitego hochsztaplera.

Już przed 5 laty, mieszkając w hotelu „Savoy”, ułotnił się z Warszawy pozostawiając dług 325 zł. 50 gr.

Suma ta do tej pory figuruje na debecie firmy. Księciu nie przyszło do głowy rachunek ten uregulować.

Po ostatniej ucieczce lwowskiej książę mieszkał w „Bristolu” od 3 września do 17 grudnia ubiegłego roku. Zajmował pokój nr. 248 na drugim piętrze. Po 3 miesiącach zarząd hotelu wystosował do księcia nader uprzejmy list

z prośbą o uregulowanie rachunku, gdyż w przeciwnym wypadku, aczkolwiek z wielką przykrością, zarząd będzie zmuszony obwołać areszt księcia aresztem.

Na list ten książę nie odpowiedział. Lecz 17 grudnia, gdy służba przysłała sprzątać pokój — zastała go zupełnie pustą.

Okazało się, że rzeczy księcia wynosił w tajemnicy lokaj jego brata, ks. Hieronima. Ks. Tomasz poprostu uciekł z hotelu, pozostawiając po sobie jedynie dług w wysokości 600 zł.

Ks. Tomasz bywał często w kawiarni Europejskiej, gdzie spotykał się z różnymi ludźmi, celem omówienia różnych interesów. Bywał także w restauracji hotelu Europejskiego, gdzie ks. Lubomirscy mają swój stały stolik.

Tam zjadał obiad, lub kolację i przeważnie nie płacił.

Rachunki regulowała rodzina. Ostatnio mieszkał ks. Tomasz u swego brata ks. Hieronima przy ul. Fredry. Nie był tam meldowany.

Do ks. Tomasza przychodzili często rozmaici ludzie z pretensjami finansowymi, byli jednak załatwiani bardzo szybko.

Do wiadomości niezbyt sławnych poczynił ks. Tomasz należy dołączyć jeszcze

Incident z pewną baletnicą,

Ofiara katastrofy autobusowej



Prof. Antoni Adam Kryński, ciekawy rany przy zderzeniu autobusu z podziemiem pod Wieluniem.

która miała trochę pieniędzy. Mniej więcej około 3.000 zł.

Ks. Tomasz, utrzymując z baletnicą bliższą znajomość, namówił ją pewnego razu

na wyjazd do Paryża.

Dziewczyna szybko i z całą ochotą przystała na propozycję. Straciła natomiast znacznie na entuzjzmie, gdy dowiedziała się, że książę nie ma pieniędzy i że podróż ma się odbyć właśnie za jej pieniądze.

Książę wytłumaczył jednak baletnicy, że on tylko narazie nie ma gotówki i że poprostu zaciąga przyjacielską pożyczkę od swej znajomej i pożyczkę tę bez żadnej wątpliwości w najkrótszym czasie zwróci.

W Paryżu ks. Tomasz pieniądze bardzo szybko

przegrał w karty, tak, że było niemało kłopotu z uzyskaniem potrzebnej sumy na powrót.

W Warszawie panienka upomniała się o zwrot pieniędzy. Książę skrzywił się z niesmakiem na taki nietakt, udzielił swej znajomej kilku wskazówek z dziedziny dobrego tonu i oświadczył kategorycznie, że na ten temat

nie chce więcej mówić.

LWÓW, 22.III.

Aresztowany w Warszawie i przewieziony pod eskortą policyjną do Lwowa Tomasz książę Lubomirski został osadzony w więzie-

niu śledczym na Brygidkach w ogólnej celi przestępców.

Sędzia śledczy Furgalski, po przesłuchaniu Lubomirskiego, przekazał sprawę prokuratorowi sądu okręgowego, Hryniewieckiemu.

W czasie przesłuchania ks. Lu-

bomirski usiłował odeprzeć zarzuty, dotyczące nadużyć i malwersacji pieniężnych, starając się winę przerzucić na reagenta Adama Meyera.

Manewr ten jednak Lubomirski mu się nie udał, gdyż notariusz

Meyer przedstawił drugą kopię dokumentu, z których niezbieżnie wynika, że Lubomirski popełnił szereg oszustw.

Przedewszystkiem weksle z żyrem reagenta Meyera, które miał zdyktować w bankach warszawskich, zdyktował za bezcen u lichwiarzy na czarnej giełdzie, głównie zaś u niejakiego Nuchyma Kamienieckiego, zainkasowane zaś pieniądze sobie przywłaszczył.

Lubomirski zgłosił się po raz pierwszy do kancelarii reagenta w sprawie spisania umowy kupna 2 kopalni „Władysława” i „Wesołujusza” w Mraźnicy pod Drohobyczem, należących do inż. Zussmana.

Na zabezpieczenie swych wierzytelności Lubomirski dał zapis kaucyjny na sumę 40.000 dolarów na majątku Pławno pod Częstochową, podczas gdy majątek ten był już całkowicie spleoniony przez nowona bywcę p. Longchampa.

Lubomirski dopuścił się jeszcze innego oszustwa, a mianowicie przedstawił wierzytelności swojej żony na sumę 260.000 zł., jako swoje.

Prócz tego Lubomirski wytulił od reagenta Meyera kilkadziesiąt tysięcy złotych gotówką.

Rejent Meyer przedstawił prokuratorowi Hryniewieckiemu dokument, w którym ks. Tomasz stwierdza, że istotnie zdyktował

wał bez wiedzy reagenta weksle na czarnej giełdzie i pieniądze te użył na własne potrzeby. Lubomirski zobowiązał się pieniądze zwrócić. To przyznanie się do oszustwa jest własnoręcznie podpisane przez ks. Tomasza.

Ciekawe, że w ten sposób zdobywane pieniądze Tomasz ks. Lubomirski częściowo wysłał do Warszawy pod adresem pewnych dam, a nawet kwotę 4000 zł. wysłał na ręce żony ks. Drucko-Lubeckiej.

Lubomirski przebywał we Lwowie w towarzystwie pewnej meżatki z Warszawy, z którą mieszkał w hotelu Krakowskim.

Z damą tą Lubomirski przebywał ostatnio również w Truskawcu. Zwiedzając tereny naftowe Lubomirski przedstawiał tę panią, jako swoją żonę.

Żona ks. Lubomirskiego, pani Drucka - Lubecka, córka zamordowanego ordynata w Terespolu waleśta do konsystorza sprawę o rozwód.

Majątek swój pod Grodnem, stanowiący wartość przeszło 300 tys. dolarów, książę Tomaszowa Lubomirskiego przepisał na nazwisko hrabiny Platerowej, aby w ten sposób uchronić się przed odpowiedzialnością materialną za sprawki swego męża.

Lubomirski przegrał ostatnio w karty w Sopocie sumę 83.000 zł. Zamożny do niedawna rejent Meyer w związku z aferą Lubomirskiego został zupełnie zrujnowany. Majątek jego został wystawiony na licytację.

WAŻ W KIESZENI

Znacie zapewne to popularne wyrażenie: „on ma węża w kieszeni”. Tak się mawia o ludziach, którzy nie mają lekkiej i ochoczej ręki do wydawania pieniędzy. Nie lubią sięgać do kieszeni, jak gdyby przechowywali tam węża... Mówimy — to skąpcy, sknerzy...

Panuje wśród nas pomysł: nie takich pojęć jak skąpstwo, oszczędność, marnotrawstwo. Często trudno jest powiedzieć, gdzie się kończy jedno, a zaczyna drugie.

Skąpy uważa pieniądze nie za środek, ale za cel. Pieniądz staje się dlań bożyszczem; zastępuje mu wszystko na świecie. Miłość, litość, dobroć, wszelkie podniosłe idee nie mają przystępu do jego zimnego serca.

Marnotrawca znowu uważa pieniądz za środek do dogadania własnym namiętnościom, kaprysom i wygodom. Lekko myślną ręką niszczy częstokroć owoce własnej pracy lub pracy swoich przodków. Wpada w dług, zatruwa sobie życie, poagraża rodzinę w nędzę i wreszcie, uwikłany w sieć własnej lekkomyślności, staje w tak zwanej „sytuacji bez wyjścia”.

Oszczędnym — to złoty środek między dwoma krańcami: skąpym i marnotrawnym.

Człowiek oszczędny — to uosobienie pracy, wstrzemięźliwości, umiarkowania, zapobiegliwości, miłości rodziny, ładu, pogody umysłu, pewności siebie.

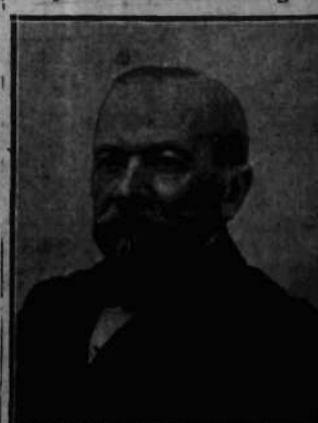
Tego nie można powiedzieć ani o skąpcy ani o marnotrawcy. Człowiek oszczędny wie, że wszelki zaoszczędzony pieniądz oddany na książeczkę do P.K.O.

— jest zabezpieczone od łatwego wydania, procentuje, narasta — a po latach kilkunastu tworzy poważny kapitał, mogący zabezpieczyć byt na stare lata.

Praktykowanie oszczędności — to książeczka oszczędnościowa P. K. O.

M. Cz.

Prof. Antoni Adam Kryński



wybitny językoznawca polski został laureatem naukowym m. st. Warszawy

Iluminowanie katedry „Notre Dame”



W tych dniach ukończono zakładanie kabli elektrycznych na froncie katedry „Notre Dame” w Paryżu, celem oświetlenia jej wieczorami i nocami. Na lewo słynne „Chimery” katedry.

Łan... letnich kapeluszy



W słynnej z fabrykacji letnich kapeluszy miejscowości Luton w Anglii w ten sposób białą i suszą na powietrzu przyszłe eleganckie nakrycia głowy.

Naszyjnik Mari i Teresy sprzedany za berton

NOWY JORK, 22.3. Proces o słynny naszyjnik, podarowany przez Napoleona swej małżonce Marii Ludwice, zakończył się

Naszyjnik ten, stanowiący własność arcyksiężniczki Marii Teresy znikł przed niedawnym czasem bez śladu. Chodziły słuchy, że przywłaszczył go sobie pułkownik angielskiej służby wy-

wiadawczej Townsend. Okazało się, że Townsend sprzedał klejnot wartości około 2 i pół miliona złotych jubilerowi Mitchellowi za sumę 800.000 zł.

Na podstawie dobrowolnej umowy z arcyksiężniczką Marią Teresą Mitchell wyda jej naszyjnik po zapłaceniu odszkodowania w wysokości 300.000 zł.

Nuty dla wszystkich



Każdej nutce odpowiada pewna litera. Nuty należy zastąpić literami tak, aby powstało 5 wyrazów pięcioliterowych, których drugie i czwarte litery dadzą imię i nazwisko słynnego śpiewaka.

Znaczenie wyrazów: 1) początek biegu, 2) znak matematyczny, 3) poeta polski, 4) imię żeńskie, 5) wołownik.

Straszna śmierć trzech robotników w kanale

13 robotników zatrutych w obłoku śmiercionośnego gazu po pęknięciu cysterny z 10 tys. kg. kwasu siarczanego

WARSZAWA, 22.3.

Lotem błyskawicy rozeszła się po Warszawie wieść o tragicznym niespodziewanym wypadku, który wydarzył się wczoraj na Woli.

W wielkim kanale, biegnącym pod ul. Wolską przy zbiegu ul. Bema z powodu nagłego niespodziewanego napływu gazów trujących znalazło śmierć 3 robotników, a 13-tu ciężko zatruto się.

Przebieg tragicznego wypadku według zebranych na miejscu informacji, był następujący:

Brygada robotników pod kierunkiem majstra Wacława Chmielewskiego, oczyszczała kanał ten z nieczystości, posuwając się kanałem pod ul. Bema.

O godz. 3.30 po poł. w kanale znajdowało się 6 robotników. Wtedy to wydobyły się

silne gazy trujące.

Robotnicy w kanale zaczęli tracić przytomność, padając wprost w wodę, sięgając im po kolana. Krzyki o pomoc zaalarmowały robotników, pracujących na powierzchni ulicy. Kierujący robotami majster Chmielewski wszczął alarm i pierwszy rzucił się na ratunek zatrutym.

Zaalarmowano straż ogniową i robotników z budowanego w sąsiedztwie nowego kolektora „A”. Robotnicy nie bacząc na niebezpieczeństwo życia, jeden po drugim wskakiwali do kanału na ra-

tunek — wkrótce jednak sami tracili siły i przytomność. Na szczęście przybył szybko

4-ty oddział straży,

a wkrótce potem 2-gi.

Pod kierunkiem kapitanów Janowskiego i Kubasewskiego strażacy w maskach tlenowych zaczęli wyciągać robotników z zatrutej cieczy. Pomoc lekarską nieśli 4 lekarze Pogotowia z dwiema karetkami.

Wkrótce wydobyto

dwa pierwsze trupy robotników. Byli to Józef Gałazka, lat 45 (Lipowa 9) i Adam Smigacz, lat 40 (Puławska 17). W kwadrans później z wylotu przelewu burzowego przy zbiegu ul. Wolskiej i Karolkowej dawno znać, iż prad wody przyniósł tam trupa trzeciego robotnika, Stanisława Sommerfelda, lat 47 (Lipowa 9).

Poza tem udzielono pomocy następującym robotnikom:

Leonardowi Rydzkiemu lat 32 (Browarna 9), Józefowi Kretmankiemu lat 26 i Wacławowi Pardubiskiemu lat 39 (Rybaki 19) (odwieziono do szpitala na Czystem). Mniej dotkliwie zostali zatruci: Jan Gajow lat 29, robotnik (Sybilli 11); Henryk Ossowski lat 27 (Bema 72) technik, Wacław Jasiński lat 34 (Młociny), Władysław Pustelnik lat 29 (Twarda 51) robotnik, Józef Kowalski lat 46 murarz (Marii Kazimierzy 13), Franciszek Skibiński lat 35 robotnik (Pionierska 57), Wacław Chmielewski lat 35 majster (Zabłocińska 10), Mieczysław Grabowski lat 28 biuralista (Solec 22) i Onufry Szczeniński lat 30 robotnik (Marymont).

Wszyscy trzej śmiertelnie zatruci robotnicy posiadali liczne rodziny.

Zwłoki ofiar pracy złożono tymczasowo pod parkanem składu desek przy ul. Wolskiej nr. 53, a na-

stępnie odwieziono do prosektorium. Na miejscu tragicznego wypadku rozgrzewały się

dantejskie sceny.

Przybyłe rodziny zmarłych głośno dawały wyraz swej rozpacz. Tym na ulicy rósł z każdą chwilą. Wezwano więc rezerwy policji, która zaprowadziła porządek.

Zawiadomiony o wypadku dyrektor wodociągów i kanalizacji, inż. Rabczewski, przybył niezwłocznie na miejsce w towarzystwie wicedyrektora inż. Baranowicza.

Przyczyna tragicznego wypadku — jak się okazało — było nieszczęście, jakie wydarzyło się w fabryce chemicznej gazowni nr. 2 na Woli. Pekt tam mianowicie z niewiadomych przyczyn bok wielkiej cysterny

z kwasem siarczanym, pojemności 10.000 kg. kwas, który rozlał się na ziemię wokół cysterny, niezwłocznie unieszkodliwiono, część zaś kwasu dostała się

rynastokami do kanału.

Niezłocznie zawiadomiono o tem dyrekcję wodociągów, jednak było już za późno, aby uratować robotników, zatrudnionych w kanale. Kwas siarczany sam nie jest lotny, jednak w połączeniu z wodą i treflą — kanalizacyjną, wytwarza zabójczy gaz.

Pogrzebem zatrutych i zabitych robotników zajęło się dy-

rekcja wodociągów



1. Miejsce wstrząsającej katastrofy. 2. Akcja straży ogniowej w maskach.

Jedyny koncert skrzypcowy światowej sławy wirtuoza Simeona Backmana.

Wiedzieć o koncercie laureata Wiedeńskiej akademii muzycznej młodocianego wirtuoza Backmana w Białymstoku wywołała w sferach muzycznych naszego miasta niebawem zainteresowanie. Miłośnicy muzyki i znawcy oczekują koncertu jako rzadkiej uroczystości. Simeon Backman jest bowiem tym, który został odznaczony na Wiedeńskiej akademii muzycznej najwyższą nagrodą

wśród 4300 kandydatów. Po laurach Warszawy, gdzie go publiczność i prasa przyjęła entuzjastycznie, młodociany mistrz zawita do naszego grodu z jedynym tylko recitalem odbyć się mającym we wtorek dn. 25 bm. w teatrze „Palace”, gdyż po kilku jeszcze koncertach w największych miastach Polski wyjeżdża do Ameryki dokąd zaangażowany został na szereg koncertów.

Backman wyczaruje nam na skrzypcach szereg utworów najsławniejszych klasyków i romantyków.



KOMUNIKAT.

Dzisiaj o godz. 6-tej wiecz. w teatrze „Palace” kółko dramatyczne młodzieży rzemieślniczej w Białymstoku odegra sztukę ludową ze śpiewami: „Maciek Samson.”

Ceny miejsc bardzo dostępne, od 50 groszy do 2 zł. 50 gr.

Czytajcie Dziennik

Pierwszorządnie wykonane ule warzawskie i Dąbka Blatta poleca po cenach konkurencyjnych Fabryka Obróbki Drzewa **KAROL PICHLER** Białystok, ul. Św. Rocha 8.

NATURALIS FARBA DO WŁOSÓW od pół wieku w użyciu

Momentalnie farbuje na wszystkie odcienie. Siwym włosom przywraca pierwotny kolor. Sposób użycia w każdym pudełku. Do nabycia wszędzie.

APOLLO Dzisiaj po raz ostatni
Początek: 6, 8, 10
Niezapomniana para kochanków „Nieba”,
„Anioł ulicy”

JANET GAYNOR
Charles Farrell

W największym tegorocznym filmie „FOX”
Realizacji słynnego FR. BORZAGE’a
w 12 aktowym dramacie miłości i poświęcenia

P. T.

7 **E**
A
Z
A
K
Y
R
P

Najwspanialszy film
1930 roku
New York
Times

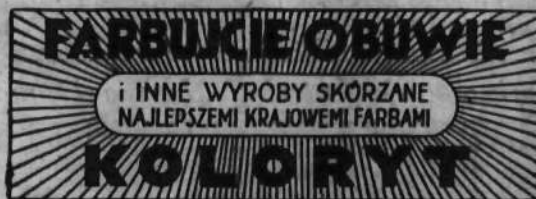


Pogłoski o samobójstwie sierż. Dery.

Jak wiadomo naszym czytelnikom, przed kilku tygodniami odbyła się w Sądzie Wojskowym w Wilnie na sesji wyjazdowej w Białymstoku rozprawa przeciwko sierż. 42 p. p. Derze za zabójstwo szwagra. Sąd skazał go na 8 lat c. więzienia. Obecnie Dera przebywa w wię-

zieniu w Wilnie.

W ostatnich dniach rozeszły się w Białymstoku pogłoski, że skazaniec popełnił w więzieniu samobójstwo. Jak się dowiadujemy z miarodajnych źródeł, pogłoski te są zupełnie bezpodstawne. W tych dniach żona Dery otrzymała od niego list.



„Pochodnia” uczciła godnie dzień imienin Marszałka.

Polskie Towarzystwo Kultury i Oświaty Robotniczej „Pochodnia” uroczystie obchodziło dzień imienin Pierwszego Mar-

szalka Polski Józefa Piłsudskiego. Piromienny odczyt wygłosił prof. Michał Gólawski.



HEMATOGEN D-ra HOMMELA

NIEPORÓWNY ŚRODEK LECZNICZY,
KRWIOTWÓRCZY, ODŻYWCZY
i WZMACNIĄCY
od 40 lat zalecany przy
- WYCIECZENIU - BLEDNICY -
- NIEDOKRWIŚCISCI - NERWOWOŚCI -
- REKONWALESCENCJI -

Należy wstrzegać się od podrobienia //
ORYGINALNY TYLKO DRA HOMMELA

Komunikat o nowych Nadwoziach Ford

Nowy Ford od chwili zjawienia się na rynku uznany został przez wszystkich za samochód niezrównanej jakości. Jednakowoż prace nad jego udoskonaleniem nie ustawały ani na chwilę. Każde nowe ulepszenie zostało wprowadzone natychmiast po dokonaniu gruntownych doświadczeń i uznaniu celowości.

Obecnie nadeszła stosowna chwila do zakomunikowania następującej wiadomości: upoważnieni przedstawiciele Forda w Polsce zaprezentują wkrótce serię nowych nadwozi Model A.

Jest to zdarzenie szczególnej wagi dla każdego automobilisty. Pełne wdzięku linie karoserji nowego Forda, jej przestronność, — każdy najdrobniejszy szczegół łączący się harmonijnie z całością, świadczą o stworzeniu nowego miernika wartości w kategorii wozów tanich.

Obecnie każdy będzie w stanie nabyć samochód, odpowiadający najbardziej nowoczesnemu pojęciu piękna.

Obok dużego wyboru pięknych barw, niespotykanego w klasie samochodów w cenie niskiej, wyróżniają się nowe nadwozia Ford tem, że wszystkie zewnętrzne części błyszczące, jak przednie latarnie, oprawa chłodnicy, kapale piasty, tylna lampka, listwy nadwozia i rączki drzwiczek są wykonane z nierdzewiejącej stali.

Każdy typ samochodu zapewnia największą wygodę i odznacza się bezpieczeństwem, mocą, szybkością, akceleracją, łatwością kierowania, oszczędnością i trwałością — zaletami, które wależyły nowego Forda wśród milionów samochodów całego świata.

Każdy powinien koniecznie obejrzeć nowe nadwozia. Wybitną jakość podwozia połączono z nadzwyczajną piękną nadwozi, i zarówno wyglądem, jak i konstrukcją, nowy Ford odniósł nowe zwycięstwo.

LINCOLN



FORDSON

FORD MOTOR COMPANY.

„MODERN”

Dzisiaj
Premjera

początek o godz. 5-ej

Ceny od zł. 1.25

Wspaniały film o miłości i poświęceniu
Tragiczne dzieje grzesznej matki, skrywającej swą hańbiącą przeszłość przed swą córką.

W NOCNYM LOKALU

Wzruszający dramat życiowo erotyczny

w rolach głównych

chlubnie znana z filmu „BEZBRONNE DZIEWCZĘ” słynna tragiczka

Ewelina Holt — Erna Morena

Rzecz dzieje się współcześnie w salonach arystokratycznych i lokalach nocnych

WARUNKI PRENUMERATY: Miejscowa z dostarczeniem do domu — Zł. 5, — zamiejscowa wraz z przesyłką — Zł. 5 gr. 50, — zagraniczna — Zł. 9.
CENY OGŁOSZEŃ: za wiersz milimetrový — szerokość szpalty redak. w tekście na 4 stronie — 70 groszy, zwyczajna połowa szpalty redak. — 25 gr., drobne za wyraz 20 gr. Układ ogłoszeń 12-szpaltowy. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada. Na Zasadzie uchwał Zjazdu Prasy Prowinc. wszystkie komunikaty instytucji prywat. i społecz. w kronice podlegają opłacie

Wydawca i redaktor odpowiedzialny: MARJA LUBKIEWICZOWA.

Polskie Zakłady Graficzne „Dziennik Białostocki” Legionowa 1, Telef. Nr. 11 (dodatkový)